

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціальної педагогіки та психології

О.В. Пономаренко
(підпис) (ініціали та прізвище)
« 29 » серпня 2024 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
ОРГАНІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ В
ЗАКЛАДАХ СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

підготовки першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «ЛОГОПЕДІЯ»
спеціалізації 016.01 Логопедія
спеціальності 016 – Спеціальна освіта
галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Клопота Є.А., д-р психол. наук, професор, професор кафедри психології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри психології

 Н.О.Губа

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

 Т.Г.Соловійова

2024 рік

Викладач: Клопота Євгеній Анатолійович, д-р психол. наук, професор, професор кафедри психології

Зв'язок з викладачем:

E-mail: klopota-ea@ukr.net

Повідомлення в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9937>

Телефон: 288-76-46 (кафедра психології)

Кафедра: психології, навчальний корпус ЗНУ № 8, ауд. 220

1. Опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Організація психолого-педагогічного супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти» є ознайомлення студентів із основними теоретико-методологічними положеннями і принципами функціонування закладів спеціальної та інклюзивної освіти, оволодіння практичними навичками роботи з учнями, які мають особливі потреби та їх навколишнім середовищем.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Організація психолого-педагогічного супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти» є:

1. Стимулювати інтерес у студентів до вивчення теоретичних та практичних аспектів спеціальної та інклюзивної освіти.

2. Усвідомити власні бар'єри та захисні механізми у процесі взаємодії з різноманітними учнями з особливими потребами та їх батьками в інклюзивному просторі.

3. Підвищити психологічну та педагогічну компетентність студентів щодо роботи з учнями, які мають особливі потреби.

4. Сформувати професійну компетентність студентів щодо психолого-педагогічного супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти.

Міждисциплінарні зв'язки.

Проблематика курсу «Організація психолого-педагогічного супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти» пов'язана з дисциплінами «Спеціальна психологія»; «Спеціальна педагогіка»; «Основи інклюзивної освіти»; «Технології спеціальної та інклюзивної освіти» та з практиками

Паспорт дисципліни

<i>Нормативні показники</i>	<i>Денна форма здобуття освіти</i>	<i>Заочна форма здобуття освіти</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова. Цикл загальної підготовки	
Семестр	3	3
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	28	4

Практичні заняття	28	2
Самостійна робота	94	144
Консультації	дистанційно	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний ресурс СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9937	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>Загальні компетентності:</i> ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	<p>1. Лекційні методи: пояснювально-демонстративні; словесні, інтерактивні лекції (лекція-пояснення, лекція-дискусія, лекція-презентація); діалогічні методи (інтерактивні заняття, інтелектуальні розминки, заняття з елементами тренінгу та ін.);</p> <p>2. Практичні заняття: - методи колективно-групового навчання (інтерактивні методи), практична робота в парах та малих групах; презентація виконаних завдань; - частково-пошуковий метод; - дослідницький метод; - метод кейсів;</p> <p>3. Самостійна робота: організація самостійної роботи студентів; стимулювання студентів до самостійного набуття знань, пошукові, дослідницькі методи; самостійна підготовка до поточного та підсумкового контролю.</p> <p>4. Консультаційні методи: індивідуальні і групові консультації за запитом студентів</p>	<p>Поточний контроль: накопичувальна бально-рейтингова система. (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності) Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування; тестування після вивчення змістових модулів; оцінювання виконаних завдань (виступів; оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі). Підсумковий семестровий контроль – екзамен. Складається з теоретичної та практичної частини. Теоретична частина – усне опитування/ тестування; практична частина – виконання практичного завдання.</p>
ЗК-8. Здатність працювати в команді.		
СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.		
СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.		
СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з інвалідністю, в тому числі, і з порушеннями мовленнєвого розвитку в різних типах закладів.		
СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.		
СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.		
СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.		
СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками		

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.		
СК-17. Здатність залучати та доцільно використовувати ресурси у наданні корекційної, педагогічної та соціальної допомоги, підтримки сім'ям, дітям, молоді з особливими освітніми потребами.		
СК-18. Здатність до формування й розвитку соціокультурного середовища, сприятливого для осіб з особливими освітніми потребами.		
СК-19. Здатність до проєктування індивідуальних траєкторій розвитку, соціальної адаптації та інтеграції осіб з порушеннями мовлення, відповідно до результатів психолого-педагогічної та логопедичної діагностики		
СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.	<p>1. Лекційні методи: пояснювально-демонстративні; словесні, інтерактивні лекції (лекція-пояснення, лекція-дискусія, лекція-презентація); діалогічні методи (інтерактивні заняття, інтелектуальні розминки, заняття з елементами тренінгу та ін.);</p> <p>2. Практичні заняття: - методи колективно-групового навчання (інтерактивні методи), практична робота в парах та малих групах; презентація виконаних завдань; - частково-пошуковий метод; - дослідницький метод;</p>	<p>Поточний контроль: накопичувальна бально-рейтингова система. (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності)</p> <p>Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування; тестування після вивчення змістових модулів; оцінювання виконаних завдань (виступів; оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі).</p> <p>Підсумковий семестровий контроль – екзамен. Складається з теоретичної та практичної частини. Теоретична частина – усне опитування/ тестування;</p>
РН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.		
РН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку.		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
РН12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку.	- метод кейсів; 3. Самостійна робота: організація самостійної роботи студентів; стимулювання студентів до самостійного набуття знань, пошукові, дослідницькі методи; самостійна підготовка до поточного та підсумкового контролю.	практична частина – виконання практичного завдання.
РН13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.	4. Консультаційні методи: індивідуальні і групові консультації за запитами студентів	
РН14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, логопеда, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.		
РН21. Працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку в різних типах закладів		
РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Теоретико-методологічні основи роботи закладів спеціальної та інклюзивної освіти

Наукові засади організації закладів спеціальної та інклюзивної освіти. Структура закладів спеціальної та інклюзивної освіти в Україні та зарубіжних державах. Поняття інтеграція, адаптація, реабілітація людей з особливими освітніми потребами. Принципи спеціальної та інклюзивної освіти. Етапи та процеси інтеграції в суспільство людей із особливими потребами.

Змістовий модуль 2

Діти з особливими освітніми потребами.

Діти з особливими освітніми потребами. Поняття «особлива дитина». Класифікація дітей за нозологіями. Норма та патологія. Характеристика основних функцій психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами. Проблеми

спеціальної та інклюзивної освіти в умовах сучасної середньої та вищої школи. Тенденції та стан спеціальної та інклюзивної освіти в світі та в Україні. Принципи інклюзивного навчання у сучасній школі. Інклюзивні процеси у вищих навчальних закладах. Психологічні засоби подолання наявних проблем інклюзивного навчання у сучасних школах та вищих навчальних закладах.

Змістовий модуль 3

Сутність та зміст особистісної готовності осіб з особливими потребами до інтеграції в суспільство

Сутність та зміст особистісної готовності осіб з особливими потребами до інтеграції в суспільство. Адаптивний потенціал особистості. Захисні механізми особистості з особливими освітніми потребами. Формування адекватного «Я-образу» особистості в кризових умовах. Роль самооцінки у психофізичному розвитку особистості.

Змістовий модуль 4

Психологічні особливості взаємодії людей з особливими потребами у різноманітних сферах

Психологічні особливості взаємодії людей з особливими потребами у різноманітних сферах. Стереотипи та установки представників суспільства до людей з особливими потребами. Рівень готовності сприйняття та прийняття людей з особливими потребами у різноманітних сферах життєдіяльності. Соціальні та психологічні бар'єри у процесі спілкування представників суспільства та людей з особливими потребами

Змістовий модуль 5

Професійне самовизначення як етап успішної інтеграції в суспільство осіб з особливими потребами

Професійне самовизначення як етап успішної інтеграції в суспільство осіб з особливими потребами. Проблеми професійного самовизначення молоді з особливими потребами. Аналіз видів професій, з урахуванням рівня здоров'я особистості. Співвідношення самооцінки здібностей молоді з особливими потребами та їх рівнем домагань.

Змістовий модуль .6

Науково-методичні аспекти організації психолого-педагогічного супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти

Комплексна система психолого-педагогічного супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти. Визначення поняття психолого-педагогічного супроводу в українській та зарубіжній науці. Особливості психодіагностичного інструментарію при роботі з учнями та студентами з особливими потребами. Структура, види та напрямки психолого-педагогічного супроводу з різноманітними учасниками у закладах спеціальної та інклюзивної освіти. Методичні рекомендації щодо ефективної взаємодії з молоддю, яка має особливі потреби. Підготовка сім'ї до адекватної взаємодії та сприйняття дитини з особливими потребами. Сім'я як основа психологічного благополуччя дитини з особливими потребами. Психологічні

особливості взаємовідносин батьків, які мають дитину з відхиленнями у здоров'ї. Здібності та потреби особливих дітей. Психолого-педагогічний супровід таких сімей.

Змістовий модуль 7

Підготовка старшокласників з особливими потребами до міжособистісної взаємодії у колективі

Підготовка старшокласників з особливими потребами до міжособистісної взаємодії у колективі. Принципи та закономірності спілкування у студентському колективі. Особливості міжособистісної взаємодії старшокласників з особливими потребами. Психологічні бар'єри спілкування у студентському колективі. Тренінги адаптації та спілкування, які спрямовані на підвищення ефективності взаємодії у студентському колективі. Психологічні методи роботи зі старшокласниками, які мають особливі потреби. Підготовка старшокласників з особливими потребами до взаємодії в професійному колективі. Особливості професійного самовизначення старшокласників з особливими потребами. Успішні люди з особливими потребами в різноманітній професійній діяльності. Робота з психологічними бар'єрами у професійній сфері. Психологічні методи щодо успішної взаємодії молоді з особливими потребами і роботодавцями.

Змістовий модуль 8

Психологічні засоби створення позитивного образу особистості з особливими потребами в сучасному суспільстві

Психологічні засоби створення позитивного образу особистості з особливими потребами в сучасному суспільстві. Стереотипне сприйняття людей з особливими потребами. Соціальна реклама, як засіб впливу на суспільну свідомість щодо здібностей та можливостей людей з особливими потребами. Психологічні засоби роботи з різноманітними представниками суспільства, які спрямовані на організацію інклюзивного освітнього простору.

4. Структура навчальної дисципліни

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		<i>всього</i>	<i>згідно розкладу</i>	<i>всього</i>
Лекція 1	Тема 1. Наукові засади організації закладів спеціальної та інклюзивної освіти.	4	понеділок	
Практичне заняття 1	Тема 1. Наукові засади організації закладів спеціальної та інклюзивної освіти.	4	середа	
Самостійна робота	Завдання до самостійної роботи 1	8	<i>щотижня</i>	
Лекція 2	Тема 2. Діти з особливими освітніми потребами	2	понеділок	
Практичне заняття 2	Тема 2. Діти з особливими освітніми потребами	2	середа	
Самостійна робота	Завдання до самостійної роботи 2	8	<i>щотижня</i>	
Лекція 3	Тема 3. Проблеми спеціальної та інклюзивної освіти в умовах сучасної середньої та вищої школи	2	понеділок	
Практичне заняття 3	Тема 3. Проблеми спеціальної та інклюзивної освіти в умовах сучасної середньої та вищої школи	2	середа	
Самостійна робота	Завдання до самостійної роботи 3	8	<i>щотижня</i>	

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		всього	згідно розкладу	всього
Лекція 4	Тема 4. Сутність та зміст особистісної готовності осіб з особливими потребами до інтеграції в суспільство	4	понеділок	
Практичне заняття 4	Тема 4. Сутність та зміст особистісної готовності осіб з особливими потребами до інтеграції в суспільство	4	середа	
Самостійна робота	Завдання до самостійної роботи 4	8	щотижня	
Лекція 5	Тема 5. Психологічні особливості взаємодії людей з особливими потребами у різноманітних сферах	4	понеділок	
Практичне заняття 5	Тема 5. Психологічні особливості взаємодії людей з особливими потребами у різноманітних сферах	4	середа	
Самостійна робота	Завдання до самостійної роботи 5	10	щотижня	
Лекція 6	Тема 6. Професійне самовизначення як етап успішної інтеграції в суспільство осіб з особливими потребами	4	понеділок	
Практичне заняття 6	Тема 6. Професійне самовизначення як етап успішної інтеграції в суспільство осіб з особливими потребами	4	середа	
Самостійна робота	Завдання до самостійної роботи 6	8	щотижня	
Лекція 7	Тема 7. Комплексна система психолого-педагогічного супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти	1	понеділок	
Практичне заняття 7	Тема 7. Комплексна система психолого-педагогічного супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти	1	середа	
Самостійна робота	Завдання до самостійної роботи 7	8	щотижня	
Лекція 8	Тема 8. Підготовка сім'ї до адекватної взаємодії та сприйняття дитини з особливими потребами	1	понеділок	
Практичне заняття 8	Тема 8. Підготовка сім'ї до адекватної взаємодії та сприйняття дитини з особливими потребами	1	середа	
Самостійна робота	Завдання до самостійної роботи 8	8	щотижня	
Лекція 9	Тема 9. Підготовка старшокласників з особливими потребами до міжособистісної взаємодії у колективі	1	понеділок	
Практичне заняття 9	Тема 9. Підготовка старшокласників з особливими потребами до міжособистісної взаємодії у колективі	1	середа	
Самостійна робота	Завдання до самостійної роботи 9	8	щотижня	
Лекція 10	Тема 10. Підготовка старшокласників з особливими потребами до взаємодії в професійному колективі	1	понеділок	
Практичне заняття 10	Тема 10. Підготовка старшокласників з особливими потребами до взаємодії в професійному колективі	1	середа	
Самостійна робота	Завдання до самостійної роботи 10	10	щотижня	
Лекція 11	Психологічні засоби створення позитивного образу особистості з особливими потребами в сучасному суспільстві	4	понеділок	

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		всього	згідно розкладу	всього
Практичне заняття 11	Психологічні засоби створення позитивного образу особистості з особливими потребами в сучасному суспільстві	4	середа	
Самостійна робота	Завдання до самостійної роботи 11	10	щотижня	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
Практичне заняття 1	Усне опитування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ.	- активність під час опитування; - надання повних, ґрунтовних відповідей; - творчий підхід у пошуку та наданні відповідей. Термін виконання за розкладом – щосереди.	3
Самостійна робота 1,3	Практичне завдання	Розміщено в СЕЗН ЗНУ.	- своєчасність виконання (1 б.); - повний обсяг виконання (1 б.); - ґрунтовність виконання навчального завдання (2 б.); - творчий підхід у виконанні (2 б.).	5
Практичне заняття 2	Усне опитування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ.	- активність під час опитування; - надання повних, ґрунтовних відповідей; - творчий підхід у пошуку та наданні відповідей. Термін виконання за розкладом – щосереди.	3
Самостійна робота 2	Практичне завдання	Підготувати презентацію на тему: «Дитина з особливими освітніми потребами та її соціальне оточення». Вимоги до виконання та оформлення: авторський текст обсягом до 4-5 тис. знаків з пробілами. Друкований текст презентації виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle. Обов'язково – посилання на використані джерела.	- своєчасність виконання (1 б.); - ґрунтовність виконання (2 б.); - творчий підхід у виконанні (2 б.).	5
Практичне заняття 3	Усне опитування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ.	- активність під час опитування;	3

			<ul style="list-style-type: none"> - надання повних, ґрунтовних відповідей; - творчий підхід у пошуку та наданні відповідей. <p>Термін виконання за розкладом – щосередини.</p>	
Самостійна робота 4	Практичне завдання	Підібрати психодіагностичні методики для тестування особистісного потенціалу молоді з особливими потребами	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання ; - якість виконання; - ґрунтовність виконання ; - творчий підхід у виконанні. 	5
Практичне заняття 4	Усне опитування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ.	<ul style="list-style-type: none"> - активність під час опитування; - надання повних, ґрунтовних відповідей; - творчий підхід у пошуку та наданні відповідей. <p>Термін виконання за розкладом – щосередини.</p>	3
Самостійна робота 5	Практичне завдання	Проблемно-орієнтовне реферування на тему «Особливості міжособистісної взаємодії в залежності від нозології». Вимоги до виконання та оформлення: авторський текст обсягом до 6 тис. знаків з пробілами. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle . Обов'язково – посилання на використані джерела	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання ; - повний обсяг виконання; - виділення головного, суттєвого при розкритті теми з висловленням особистого ставлення до проблеми; - творчий підхід у виконанні. 	3
Практичне заняття 5	Усне опитування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ.	<ul style="list-style-type: none"> - активність під час опитування; - надання повних, ґрунтовних відповідей; - творчий підхід у пошуку та наданні відповідей. <p>Термін виконання за розкладом – щосередини.</p>	3
Самостійна робота 6	Практичне завдання	Підготувати есе за темою: «Успішні люди з особливими потребами». Вимоги до виконання та оформлення: авторський текст обсягом до 6 тис. знаків з пробілами. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle. Обов'язково – посилання на використані джерела	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання (1 б.); - якість виконання (1 б.); - ґрунтовність виконання (1 б.); - творчий підхід у виконанні (2 б.). 	3

Практичне заняття 6	Усне опитування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ.	- активність під час опитування; - надання повних, грунтовних відповідей; - творчий підхід у пошуку та наданні відповідей. Термін виконання за розкладом – щосереда.	3
Самостійна робота до теми 7	Практичне завдання	Розробити сучасну модель психолого-педагогічного супроводу молоді з особливими потребами в умовах спеціальної та інклюзивної освіти. Передбачається виконання у вільному стилі (вручну, або за допомогою комп'ютерної техніки). Виконане завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle. Обов'язково – посилання на використані джерела.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - якість виконання (1 б.); - ґрунтовність виконання (б.); - творчий підхід у виконанні (2 б.).	5
Практичне заняття 7	Усне опитування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ.	- активність під час опитування; - надання повних, грунтовних відповідей; - творчий підхід у пошуку та наданні відповідей. Термін виконання за розкладом – щосереда.	3
Самостійна робота до теми 8	Практичне завдання	Підібрати психодіагностичні методики для тестування сім'ї та розробити психологічний тренінг, який спрямований на оптимізацію відносин між батьками та дитиною з особливими освітніми потребами. Передбачається виконання у вільному стилі. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle . Обов'язково – посилання на використані джерела.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - якість виконання (1 б.); - ґрунтовність виконання (1 б.); - творчий підхід у виконанні (2 б.).	5
Практичне заняття 8	Усне опитування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ.	- активність під час опитування; - надання повних, грунтовних відповідей; - творчий підхід у пошуку та наданні відповідей. Термін виконання за розкладом – щосереда.	3

Самостійна робота 11	Практичне завдання	Розробити психологічний захід або соціальну рекламу, яка спрямована на створення позитивного образу особистості з особливими потребами у суспільстві. Вимоги до виконання та оформлення: Передбачається виконання у вільному стилі. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle . Обов'язково – посилання на використані джерела.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - ґрунтовність виконання (1 б.); - творчий підхід у виконанні (3 б.).	5
Усього за поточний контроль	16			60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Теоретична частина	Розміщено в СЕЗН ЗНУ.	Оцінка «відмінно» (17- 20 балів): свідоме, правильне, глибоке й повне засвоєння і розуміння програмного матеріалу; виклад матеріалу впевнений, логічний, лаконічний, аргументований; уміння аналізувати відповідні положення, поняття, твердження; самостійне, творче застосування знань. Оцінка «добре» (12-16 балів): свідоме з незначними помилками та прогалинами засвоєння програмного матеріалу, які студент спроможний виправити після зауважень або за допомогою викладача; самостійне репродуктивне застосування знань; деякі порушення логіки та послідовності відповіді. Оцінка «задовільно» (6- 11 балів): механічне, фрагментарне засвоєння матеріалу із великими прогалинами; порушення логіки та послідовності відповіді,	20

			<p>недостатня самостійність мислення. репродуктивне застосування знань за вказівками викладача. Оцінка «незадовільно»: (0-5 бали): відсутність знань, умінь та навичок; несвідоме, механічне, фрагментарне засвоєння матеріалу з великими прогалинами; відсутність самостійності, неспроможність виправити помилки при зауваженні чи додаткових запитаннях.</p>	
	Практична частина	<p>Практичне завдання виконується під час проведення екзамену. Передбачається презентація завчасно підготовленої тренінгової програми за темою, визначеною викладачем спільно зі студентом.</p>	<p>Оцінка «відмінно» (17-20 балів): Виклад матеріалу логічний та послідовний; самостійне, творче, ініціативне застосування знань; поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання; відмінна якість оформлення.</p> <p>Оцінка «добре» (12-16 балів): виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний; самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача; старанність і вправність застосування набутих знань.</p> <p>Оцінка «задовільно» (6-11 балів): механічність, фрагментарність викладу матеріалу; порушення логіки та послідовності подання інформації; недостатня самостійність мислення; задовільна якість оформлення.</p>	20

			Оцінка «незадовільно» (0-5 балів): неповне висвітлення матеріалу; фрагментарність подання інформації; незадовільна якість оформлення.	
Усього за підсумковий контроль	2			40

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Залік
A	90 – 100 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Бочелюк В. Й. Психологія людини з обмеженими можливостями. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 264 с.
2. Інклюзивна освіта від А до Я: poradnik для педагогів і батьків / уклад. : Н. В. Заєркова, А. О. Трейтjak. Київ, 2016. 68 с.
3. Діти з особливими потребами в освітньому просторі України: бібліогр. покажч. / уклад. : Ю. Щеглова, М. Маслоva, Г. Мацієвська. Запоріжжя: ЗОУНБ, 2017. 256 с.
4. Клопота Є. А., Бондаренко В. Г., Клопота О. А., Бондаренко С. А. Інтеграція молоді з обмеженими фізичними можливостями в суспільство: громадсько-правові, соціально-психологічні та інформаційно-технологічні аспекти: метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2008. 114 с.
5. Клопота Є. А. Тренінг самопізнання та саморозвитку: навчальний посібник під грифом МОН України. Запоріжжя: ЗНУ, 2013. 208 с.
6. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Педагогічні технології інклюзивного навчання: навч.-метод. посіб. Київ: Атопол, 2015. 136 с.

7. Лорман Т. Сім стовпів інклюзивної освіти. *Дефектологія*. 2010. № 3. С. 3–11.
8. Практичні питання працевлаштування та зайнятості осіб з інвалідністю / А. Г. Шевцов та ін. ; за наук. ред. А. Г. Шевцова. Львів, 2009. 140 с.

Додаткова:

1. Джоан Депплер, Тім Лорман, Умеш Шарма. Переосмислюючи допоміжні послуги спеціалістів в інклюзивних класах. *Дефектологія*. 2009. № 3. С. 9–14.
2. Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл: посібник. Київ: Плеяди, 2015. 190 с.
3. Клопота Є. А. Психологічні основи інтеграції в суспільство осіб з вадами зору: монографія. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 408 с.
4. Клопота Є. А., Клопота О. А. Інклюзивна компетентність як чинник ефективності професійної діяльності фахівців педагогічної та соціально-психологічної сфер. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови: зб. наук. праць / за ред. : В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої. Київ, 2017. Вип. 13. С. 117–123.
5. Клопота Є. А. Особливості психологічного супроводу людей з вадами зору в умовах інклюзивного простору. *Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти*: зб. наук. праць. 2016. № 1. С. 92–98.
6. Клопота Є. А., Воронська Н. О. Проблеми інклюзивної освіти в умовах сучасної школи. *Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти*: зб. наук. праць. 2017. № 1. С. 76–82.
7. Кобильченко В. В. Соціально-психологічні основи розвитку та корекції особистості підлітка в нормі і при патології зору: монографія. Київ: Освіта України, 2010. 550 с.
8. Крокер Шеріл. Політика підтримки інклюзії (канадський досвід) *Дефектологія*. 2009. № 4. С. 4–6.
9. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія. Київ: Самміт-Книга, 2009. 272 с.
10. Джуді Лупарт, Чарльз Веббер. Шкільна реформа в Канаді: перехід від роздільних систем освіти до інклюзивних шкіл. *Дефектологія*. 2010. № 2. С. 7–19.
11. Джуді Лупарт, Чарльз Вебер. Шкільна реформа в Канаді: перехід від розділених систем освіти до інклюзивних шкіл. *Дефектологія*. 2010. № 1. С. 6–11.
12. Сак Т. Контроль та оцінювання соціальної компетентності учнів з особливостями психофізичного розвитку в інклюзивному класі. *Дефектологія*. 2010. № 4. С. 8–11.

Інформаційні ресурси:

Психологічний сайт. URL: [www. http://psylib.org.ua/](http://psylib.org.ua/)

7. Регуляції та політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер викладання дисципліни «Методи та організація досліджень у спеціальній педагогіці» передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які з поважних причин були відсутні на практичних заняттях згідно встановленому графіку (за розкладом), обов'язково виконують ці практичні завдання, які розміщені на платформі Moodle СЕЗН ЗНУ.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки, можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в Додатку до силабусу). Усі письмові роботи, що виконуються студентами під час вивчення дисципліни, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно.

Електронна пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <http://surl.li/afeagu>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds571a>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні

ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>